

Gonila so vmesni člen pogonskega in delovnega dela naprave ali stroja. Omogočajo prenos gibanja ter določajo hitrost in smer vrtenja med posameznimi deli naprave ali stroja. S prestavnim razmerjem lahko ugotovimo razmerje števila obratov gonilnega in gnanega dela.

Zobniško gonilo

S konstrukcijsko sestavljaniko sestavi zobniško gonilo, izračunaj prestavno razmerje s pomočjo štetja števila zub posameznega zobjnika in na skicah označi smer vrtenja.

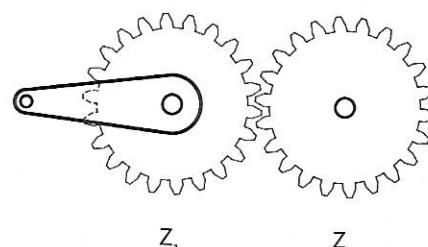
- a) oba zobjnika sta enake velikosti

število zub gonilnega zobjnika (z_1): _____

število zub gnanega zobjnika (z_2): _____

prestavno razmerje:

$$i = \frac{z_2}{z_1}$$

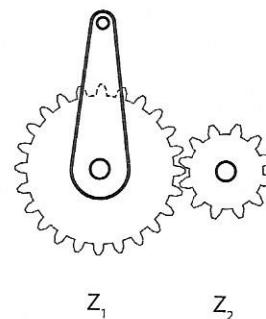
- b) gonilni zobjnik je večji, gnan ni manjši

število zub gonilnega zobjnika (z_1): _____

število zub gnanega zobjnika (z_2): _____

prestavno razmerje:

$$i = \frac{z_2}{z_1}$$

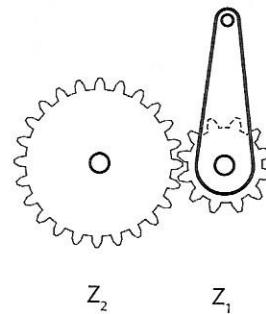
- c) gnan zobjnik je večji, gonilni ni manjši

število zub gonilnega zobjnika (z_1): _____

število zub gnanega zobjnika (z_2): _____

prestavno razmerje:

$$i = \frac{z_2}{z_1}$$

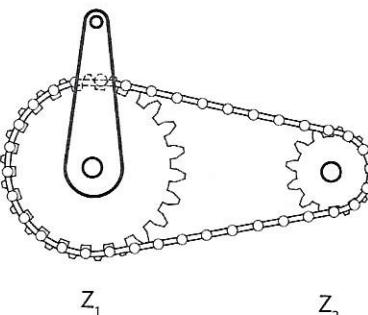
Verižno gonilo

S konstrukcijsko sestavljaniko sestavi verižno gonilo.

- a) Kateri element omogoča prenos pri verižnem gonilu?

- b) Zapiši primer naprave, kjer srečamo verižno gonilo.

- c) Na skici označi smer vrtenja

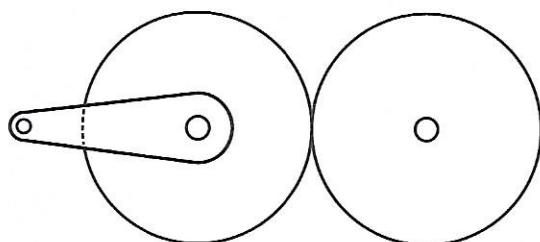
Torno gonilo

S konstrukcijsko sestavljanjo sestavi torno gonilo z dvema kolesoma različnih velikosti. Izračunaj prestavno razmerje s pomočjo izmerjenih premerov gonilnega in gnanega kolesa.

a) Kateri element omogoča prenos gibanja pri tornem gonilu?

b) Zapiši primer naprave, kjer srečamo torno gonilo.

c) Na skici označi smer vrtenja koles.

d) Premer gonilnega kolesa (d_1): _____

Premer gnanega kolesa (d_2): _____

Prestavno razmerje:

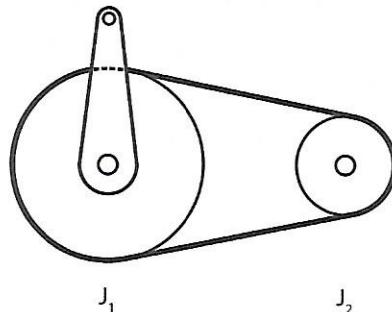
$$i = \frac{d_2}{d_1}$$

Jermensko gonilo

S konstrukcijsko sestavljanjo sestavi jermensko gonilo.

a) Kaj omogoča prenos pri jermenskem gonilu?

b) Zapiši primer naprave, kjer srečamo jermensko gonilo?

c) Na skici označi smer vrtenja koles.